

6. Виплати учасникам компанії здійснюються за рахунок нових вкладників. Цей факт як правило замовчується, маскується під легендою. Наголошується, що офіційне працевлаштування – це один з видів сучасного рабства. А членство в організації надає гнучкий графік роботи, багато часу на відпочинок, захмарні доходи, тощо.

Вербування до таких організацій проходить за такими сценаріями:

- 1) при особистій зустрічі з потенційним вкладником;
- 2) на тематичних семінарах які проводяться в великих містах, мають назви такі як «Успіх за 12 місяців», «Перший мільйон в 20 років» тощо;
- 3) особа яка вже стала учасником фінансової піраміди розповсюджує інформацію серед своїх друзів, колег, знайомих. Іноді підтверджує платоспроможність організації власним прикладом;
- 4) в останні роки агітація вкладників відбувається в мережі Інтернет.

Основним девізом таких сайтів є щось на кшталт «Зароби мільйон не встаючи з ліжка». Вкладнику пропонується лише перерахувати на зазначені реквізити компанії певну суму і через визначений проміжок часу отримати величезні прибутки.

Проаналізувавши діяльність фінансових пірамід можна зробити висновок, що представники компанії шляхом обману і зловживання довірою заволодівають чужим майном, а це підпадає під склад злочину передбаченого ст. 190 КК України, а враховуючи той факт, що така компанія має велику ієрархічну структуру і попередні домовленості, то можна кваліфікувати це діяння за ч. 4 ст. 190 КК України – шахрайство вчинене організованою групою або в особливо великих розмірах.

Одержано 20.04.2017

УДК 343.98

Владислав Олександрович Петров,

курсант 3 курсу факультету № 2 ХНУВС

Науковий керівник: канд. юрид. наук Корнієнко В. В.

КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНВЕРТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ

Створення «конвертаційних центрів» (КЦ) та легалізація (відмивання) грошових коштів або іншого майна, здобутого злочинним шляхом є необхідною умовою існування та розвитку більшості «тіньових» кримінальних економічних структур. Легалізація за своєю суттю – це діяльність по виведенню «брудних» грошових коштів з тіньової сфери економіки і розміщення (інтеграція) їх у сферу законного обігу за допомогою фінансових операцій та використання мережі фіктивних фірм, які входять до складу так званих «конвертаційних центрів».

Основною ознакою незаконної діяльності з конвертації коштів є створення фіктивних фірм (ст. 205 КК України). У літературі це явище давно описано як «фірми одностенки». Назв їх багато: окрім «одностенок» їх часто звуть також «фасадними», «метеликами», «порожніми», «фантомами». Є і інші назви в яких вказується на прояви фіктивності. Однак, сутність не у назві. Важливо розуміти, що по-перше, ці компанії не створюються з метою займатися забороненими або незаконними видами діяльності; по-друге, вони можуть створюватись в процесі проходження повної державної реєстрації. І тільки потім виявляються ознаки фіктивності.

Серед ознак фіктивності фірм, на наш погляд, можуть бути: 1) заснування фірми за допомогою нелегальних методів; 2) придбання вже існуючої; 3) уникнення постановки на податковий облік при наявності печатки та рахунку у банку; 4) відсутність відомостей про здійснення діяльності як суб'єкта господарювання; 5) неможливість визначити місцезнаходження співробітників або характеру їх діяльності; 6) невідповідність оборотів по рахункам сумам податкових платежів; 7) поєднання в одній особі засновника, керівника і головного бухгалтера фірми. Зазначимо, що методика виявлення ознак фіктивних фірм різниться в залежності від напрямків злочинної діяльності (експорт-імпорт товарів та послуг, відшкодування податку на додану вартість, «офшорна» діяльність та ін.).

Фіктивне підприємництво є структурним елементом КЦ. Отже, «конвертаційний центр» являє собою мережу зареєстрованих у встановленому законом порядку підприємств, створених організованими злочинними групами не для заняття статутною підприємницькою діяльністю, а для проведення тіньових фінансово-господарських операцій, зокрема, для незаконної конвертації гривні у вільно конвертовану валюту. Через рахунки таких фіктивних структур в Україні щорічно в закордонні банки переводилися мільйони доларів США. Усе частіше створюються КЦ, які працюють з національною валютою та займаються переведенням безготівкових коштів в готівкові і навпаки. Фіктивні підприємства використовуються або з метою концентрації незаконно отриманих грошових коштів або операцій з коштами, що були отримані законним шляхом, але приховуються від оподаткування. Серед нових способів отримання готівки з рахунків фіктивних фірм – є використання карткових рахунків фізичних осіб.

Комерційні банки є невід'ємною складовою КЦ у схемах легалізації грошових коштів, отриманих злочинним шляхом. Практично, безпосередня участь банківських установ у ланцюгу злочинного збагачення полягає у наступних діях по підготовці, скоєнні та прихованні злочинів:

- забезпечення зовнішньоекономічних контрактів фіктивних підприємських структур валютними коштами, легально отримуваними через уповноважені банки;

- використання лоро-рахунків для перерахування грошей і купівлі іноземної валюти;

– переведення безготівкових коштів в готівку з використанням фіктивних фірм. Використовують наступні фінансові інструменти: рахунки фізичних осіб, лоро-рахунки, система електронних розрахунків, вексельну форма розрахунків тощо.

Розподіл ролей між учасниками групи визначається загальними задумами учасників центру «конвертації». У структурі конвертаційного центру, виділяються: керівництво, диспетчер, дилери, юристи та особи, що здійснюють прикриття злочинної діяльності та заходи безпеки. Керівництво конвертаційних центрів здійснюють особи, які знайомі із порядком здійснення банківських розрахунків, веденням підприємницької діяльності та бухгалтерським обліком. Як правило, роль керівників конвертаційних центрів, виконують посадові особи банківських установ. Управління діяльністю даної структури здійснюється через мережу «дилерів» і «диспетчера».

Одержано 20.04.2017

УДК 343.982.3

Володимир Ельчин огли Велієв,

курсант 2 курсу факультету № 1 ХНУВС

Науковий керівник: канд. юрид. наук, доцент Гусєва В. О.

ХАРАКТЕРНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАПАХОВИХ СЛІДІВ У СЛІДЧІЙ ПРАКТИЦІ

Одорологія (від лат. *odor* – запах і *logos* – вчення) являє собою систему науково розроблених прийомів і технічних засобів виявлення, вилучення, зберігання і дослідження запахових слідів з метою розкриття, розслідування і запобігання правопорушень. Основне значення судової одорології полягає в можливості ідентифікації злочинця, який залишив запахові сліди на місці скоєння злочину. У свою чергу, під запаховими слідами розуміють леткі виділення, що містяться в поті і крові людини, стабільно віднайдені організмом і відображають його унікальні особливості.

Природа і механізм утворення запаху свідчить про те, що майже всі матеріальні тіла несуть запахову інформацію, яка є або власною, або придбаною від іншого тіла. Сліди запаху володіють певною стійкістю в зовнішньому середовищі (здатні зберігатися певний час), часто не сприймаються самою людиною і, отже, не контролюються нею. Тому наприклад, взаємний контакт потерпілого і злочинця, а також кожного з них з предметами навколишньої обстановки, обумовлює утворення і взаємне перенесення різноманітних мікрооб'єктів: волос, крові, поту та інших виділень людського організму.

У слідчій практиці найчастіше звертаються дослідів запаху людини. Всі об'єкти, яких так чи інакше торкалась людина, або частки, які відділились від її тіла або одягу несуть запахову інформацію. Такими носіями запахових слідів є: